

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

44454

Aşağıdaki sorularımın **Millî Eğitim Bakanı Sayın Yusuf TEKİN** tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞALPIN
Mardin Milletvekili

Halkların ve kişilerin anadilini kullanımının önündeki engellerin kaldırılması veyahut da anadilini özgürce kullanımının sağlanması, demokratik toplum olmanın temel gereklerinden birisidir. Zira anadili, teknik manada bir iletişim aracı olmanın ötesinde bir halkın hafızası, kimliği ve kültürel aktarımın asli aracısıdır. Bu nedenle anadilinde kamusal hizmetlerin ve temelde anadilinde eğitim imkanının tanınmaması, yalnızca pedagojik bir sorun olmanın ötesinde eşit yurttaşlık ve toplumsal barış meselesidir.

Anadolu ve Mezopotamya'nın tarihsel ve toplumsal yapısı itibarıyla çok dilli ve çok kültürlü coğrafyalar olması ve Türkiye'nin de bu topraklar üzerine bina olması sebebiyle ülke, Kürtçe, (Kurmancî ve Zazakî), Lazca, Çerkesçe, Arapça, Süryanice, Ermenice ve daha birçok dile "ev sahipliği" yapmaktadır. Ancak tek dil üzerine inşa edilen ve tekçiliğin her zerresine sirayet ettiği eğitim sistemi, anadili Türkçe olmayan milyonlarca çocuğu en temel haklardan olan anadilinde eğitim almaktan mahrum kılmaktadır.

Bu arka plan bilgisini unutmaksızın 2024-2025 eğitim öğretim yılına ilişkin Kürtçe seçmeli derslere yönelik öğrenci sayıları konusunda kamuoyuna yansıyan farklı veriler, eğitim politikalarının "şeffaflık" ve eşitlik temelinde yürütülmediğini ortaya koymaktadır. Tarafımıza eğitim sendikaları aracılığıyla iletilen verilere göre, mezkûr döneme ilişkin olarak ülke genelinde Kürtçe seçmeli dersi tercih eden öğrenci sayısı farklı kaynaklarda 59 bin 372, 35 bin 416 ve 30 bin 104 olarak açıklanmıştır.

Aynı eğitim-öğretim yılına ilişkin üç ayrı resmi verinin bulunması, hem toplumun doğru bilgilendirilmesi hem de öğretmen ihtiyacının tespiti bakımından ciddi belirsizlikler yaratmaktadır. Zira Kürtçe seçmeli ders seçimi yapan öğrenci sayılarına ilişkin verilerdeki ciddi farklılık, Kürtçe öğretmeni atama planlamasını da doğrudan etkilemektedir.

Bunların yanı sıra birçok eğitim bilimci tarafından Kürtlerin yoğun olarak yaşadıkları kentlerde her 250 öğrenciye bir Kürtçe öğretmeni istihdam edilmesi gerektiği tespit edilmiştir. Sırf bu sayı dikkate alındığında bile ciddi düzeyde Kürtçe öğretmen istihdamına ihtiyaç olduğu görülmektedir. Çünkü kaba bir hesaplama ile Diyarbakır, en az 600 Kürtçe öğretmen istihdamına ihtiyaç duyan bir kent olmasına rağmen son 14 yılda yalnızca 42 öğretmen atanması yapılmıştır. Ek olarak, 5 farklı Kürt Dili ve Edebiyatı bölümünden son 14 yılda toplam 847 öğretmen mezun olmuş; ancak bunların yalnızca 210'u atanmıştır. Bu durum, hem eğitim hakkı hem de kamu personeli planlaması bakımından ciddi bir sorun teşkil etmektedir.

Bu bağlamda;

1. 2024-2025 eğitim öğretim yılına ilişkin Kürtçe (Kurmanci ve Zazaki) seçmeli ders verilerinin farklı kaynaklarda farklı açıklanmasının nedeni nedir? Bu verilerden hangisi Bakanlığınız açısından resmi ve bağlayıcı veri olarak kabul edilmektedir?
2. Bakanlığınızın resmi kayıtlarına göre 2024-2025 eğitim öğretim yılında ve 2025-2026 eğitim öğretim yılında kent ve okul bazlı olarak Kürtçe (Kurmanci ve Zazaki) seçmeli dersi tercih eden öğrenci sayısı kesin olarak kaçtır?
3. Bakanlığınızın resmi kayıtlarına göre 2024-2025 eğitim öğretim yılında Kürtçe (Kurmanci ve Zazaki) seçmeli ders almış olan ve 2025-2026 eğitim öğretim yılında almakta olan öğrenci sayısı kent ve okul bazlı olarak kaçtır?
4. Kürtçe öğretmenliği için belirlenen norm kadro sayısı kaçtır ve bu kadroların doluluk oranı nedir?
5. Kürtlerin yoğun yaşadığı kentlerde, her 250 öğrenciye 1 öğretmen gereksinimi ile 3 verinin en azı esas alındığında dahi ortaya çıkan Kürtçe öğretmen ihtiyacının karşılanmasına dönük bir çalışmanız olacak mıdır? İl bazında ihtiyaç duyulan Kürtçe öğretmeni sayısı kaçtır?
6. Son 14 yılda 5 farklı Kürt Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun olan 847 öğretmen adayından yalnızca 210'unun atanmış olması hangi planlama esaslarına dayanmaktadır?

7. Kürtçe retmeni atamalarının artırılması ve Kürtçe seçmeli derslerin sürdürülebilir biçimde yürütülmesi için Bakanlıınızın kısa, orta ve uzun vadeli bir istihdam politikası bulunmakta mıdır?